

Málo známá rizika vzniku infekčních onemocnění při cestování do subtropických a tropických oblastí

Před každou zahraniční cestou, zejména do oblastí tropů a subtropů, je vhodné seznámit se aktuální epidemiologickou situací v dané zemi a s dostatečným předstihem si zajistit patřičné **očkování** eventuálně **antimalarickou profylaxi** v očkovacích centrech. Informace jsou k dispozici na několika internetových serverech, mezi nejserióznější patří server WHO (Světové zdravotnické organizace).

K dispozici nejsou vakcíny proti všem onemocněním, kterými je člověk ohrožen při pobytu v tropech a subtropích, a proto je nutné dodržovat **další opatření**:

- 1) Nekonzumovat potraviny zakoupené na tržištích nebo od „pokoutních“ prodejců a pít pouze balenou vodu, bez ledu;
- 2) při pobytu ve volné přírodě používat účinné repelenty (jedním z nejúčinnějších repelentů v současnosti je repelent DEET), oblékat se do ochranného, nejlépe světlého oděvu, používat moskytiéry a omezit pobyt v přírodě za soumraku a úsvitu, neboť v tuto dobu je nejvyšší výskyt komárů, kteří jsou přenašeči celé řady onemocnění;
- 3) nekoupat se v přírodních sladkovodních jezerech a řekách, protože se zde nachází řada mezihostitelů či vývojových stadií mnoha původců nepříjemných parazitárních onemocnění.

Ebola (krvácivá virová horečka) a bushmeat (neboli maso z buše)

V době možnosti globálního rozšíření této smrtelné nemoci je nutné připomenout i méně známý způsob jejího možného importu do jiných zemí. Rezervoárem viru Eboly jsou mj. zbytky divoce žijících zvířat (od opic až po netopýry) zabitých pro obživu nebo komerční účely. Pro domorodce tzv. bushmeat znamená stále jeden z nejdůležitějších zdrojů potravy a pro některé cestovatele je lákavé ochutnat i tuto místní typickou stravu.

Prevence: ad bod 1) výše.

Opatření v ČR: Státní veterinární správa ČR informovala Celní správu ČR o potenciálním nebezpečí dovozu potravin charakteru bushmeat.

Kožní leishmanióza je vážné onemocnění, se kterým se setkáváme zejména v tropických a subtropických oblastech (tj. i jižní Evropa). Na člověka se přenáší zpravidla po štípnutí infikovaného hmyzu. Nemoc se projevuje nevzhlednými kožními a podkožními záněty (mokvající, hnisavé a nehojící se vředy). Léčba je dlouhodobá a na kůži zanechává jizvy a deformace.

Prevence: ad bod 2) + ad bod 3) výše.

Oblasti zvýšeného výskytu kožní leishmaniózy

Letištní malárie

Malárie, parazitární onemocnění postihující řadu životně důležitých orgánů, patří k velmi rozšířeným infekčním chorobám. Přenáší se bodnutím infikované samičky komára. Může postihnout i jedince, který v žádné rizikové destinaci nikdy nebyl, zato se pohybuje na letišti nebo v jeho okolí. Případů tohoto onemocnění je sice málo, ale i tak představuje riziko nečekaných a vážných zdravotních komplikací pro lidi, kteří na letištích pracují. Onemocnění je nebezpečné zejména proto, že lékaři často velmi pozdě diagnostikují malárii u pacientů, kteří nikdy necestovali do tropických zemí. Letištní malárie hrozí hlavně v létě, kdy jsou teplotně příznivé podmínky pro přežití komárů.

Prevence: dezinfekce letadel přilétajících ze subtropických a tropických zemí (zejména jejich zavazadlových prostorů)

Zpracovala dne 15.08.2014 MUDr. Kateřina Valešová, protiepidemické odd. Praha západ